

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

SL

Govor

Bruselj, 12. novembra 2014
ECA/14/52

Govor Vítorja Caldeire, predsednika Evropskega računskega sodišča

Predstavitev letnih poročil za leto 2013

Plenarno zasedanje Evropskega parlamenta

Bruselj, 12. novembra 2014

Velja govorjena beseda.

ECA Press

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Telefon: (+352) 4398 45410

Prenosni telefon: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Spoštovani predsednik gospod Schulz,

spoštovane poslanke in poslanci Evropskega parlamenta,

spoštovana podpredsednica Komisije gospa Georgieva!

V čast mi je, da lahko na tem plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta predstavim letno poročilo Sodišča za proračunsko leto 2013.

Smo v času pomembnih sprememb v Evropi; nova Evropska komisija se spoprijema s številnimi pomembnimi izzivi.

Eden od izzivov je, kako izboljšati upravljanje proračuna EU. Trije glavni elementi tega izziva so: poraba razpoložljivih sredstev, zagotavljanje skladnosti s finančnimi pravili EU ter doseganje koristnih in očitnih rezultatov za državljane.

Spoštovane poslanke in poslanci!

Na začetku tega novega obdobja porabe je letno poročilo Sodišča pokazalo, da finančno poslovanje EU na splošno še ni dovolj dobro.

Ko govorimo o **porabi proračuna EU**, je treba povedati, da je vrednost plačil iz proračuna EU za leto 2013 dosegla 148 milijard EUR, kar je skoraj 99 % najvišjega možnega zneska za to leto.

Sodišče ugotavlja, da so bile leta 2013 te transakcije ustrezno utemeljene, kar pomeni, da smo od leta 2007 vsako leto izdali pozitivno revizijsko mnenje o zanesljivosti računovodskih izkazov EU.

Toda naj dodam nekaj opozorilnih besed o **upravljanju denarnega toka v EU**.

Kljub visoki stopnji plačil so se neporavnane finančne obveznosti do konca leta 2013 povečale še za 9 milijard EUR na 322 milijard EUR.

To je znak za vse večji pritisk na denarne tokove EU. V takih razmerah je pomembno, da Komisija predvidi možno pomanjkanje sredstev za financiranje programov EU in pripravi ustrezne napovedi denarnih tokov.

Obenem Sodišče Komisiji priporoča, naj zagotovi, da bodo začetne naložbe iz proračuna EU odražale prave potrebe po denarnem toku. Na primer, po najnovejših podatkih Komisije je manj kot polovica od 14 milijard EUR, ki so bile od leta 2007 vplačane v **instrumente finančnega inženiringa**, do konca leta 2013 dejansko dosegla končne upravičence.

Spoštovane poslanke in poslanci!

Proračun EU se sicer porabi, vendar je še vedno preveč plačil, ki niso **skladna s pravili**.

Sodišče ocenjuje, da je leta 2013 skupna stopnja napake za plačila znašala 4,7 %, leta 2012 pa 4,8 %. To je veliko nad 2-odstotnim „pragom pomembnosti“. Tako je bilo vsa leta, odkar Sodišče revidira računovodske izkaze EU.

Leta 2013 je na vsa področja odhodkov vplivala pomembna stopnja napake. Edina izjema je bilo 10,6 milijarde EUR, ki jih je EU porabila za svojo upravo.

Sodišče ocenjuje, da je stopnja napake višja pri sredstvih EU, pri katerih si Komisija odgovornost za upravljanje deli z državami članicami. Za ta sredstva, ki dosegajo 80 % vseh sredstev, stopnja napake znaša 5,2 % in ne 3,7 % kot na drugih področjih, ki jih večinoma upravlja Komisija sama.

Sodišče je ugotovilo, da popravni ukrepi Komisije in nacionalnih organov pomagajo ohranjati nižjo skupno stopnjo napake, vendar bi bilo pri sedanjih ureditvah mogoče storiti več, da bi napake sploh preprečili.

Na primer, stopnjo napake, ki jo je Sodišče ugotovilo za področje razvoja podeželja, bi bilo načeloma mogoče zmanjšati s 6,7 % na 2,0 %, če bi nacionalni organi uporabili vse informacije, ki so jih imeli na voljo, preden so Komisiji predložili zahteve za povračilo.

Glavni vir napak, na katerega bi morali biti nacionalni organi pozorni, so neupravičeni zahtevki, resne kršitve pravil javnega naročanja in nepravilne prijave kmetijskih površin.

Po mnenju Sodišča bi se morali Komisija in organi držav članic osredotočiti najprej na preprečevanje, šele nato pa na odkrivanje in popravljanje napak, do katerih prihaja iz teh razlogov, in sicer predvsem zato, ker te napake ogrožajo učinkovitost in uspešnost porabe EU.

Spoštovane poslanke in poslanci!

V programskem obdobju 2007–2013 so se upravljavci sredstev EU osredotočili najprej na porabo razpoložljivih sredstev, potem na skladnost s pravili in šele nazadnje – pa še to v razmeroma omejenem obsegu – na **doseganje rezultatov**.

To kaže osnovno lastnost ureditev proračunskega upravljanja EU. Uradniki na ravni držav članic in EU so pod znatnim pritiskom, da je treba sredstva porabiti, ker bi jih sicer lahko izgubili, enakovrednih spodbud za to, da se s porabljenimi sredstvi dosežejo rezultati, pa ni.

To je treba spremeniti. Naše letno poročilo vsebuje mnogo primerov iz 19 posebnih poročil, ki jih je Sodišče sprejelo leta 2013, ki kažejo, kako bi lahko večja osredotočenost na rezultate izboljšala smotrnost poslovanja.

Zato Sodišče odobrava pobude Komisije za premik od kulture porabe h kulturi smotrnosti.

Po mnenju Sodišča bodo za kulturo smotrnosti potrebni:

- prvič, resnična zavezanost – na ravni EU in držav članic – doseganju najboljših mogočih rezultatov z omejenimi finančnimi viri EU;
- drugič, ustrezni cilji za rezultate, ki jih je treba doseči, in zanesljive informacije o napredku pri njihovem doseganju;
- in tretjič, kar je najpomembnejše, prave pobude za nagrajevanje velike smotrnosti in sankcioniranje majhne smotrnosti.

Če naj bi bile nove proračunske ureditve za obdobje od 2014 do 2020 pri doseganju večje osredotočenosti na rezultate uspešne, morajo biti ti elementi vzpostavljeni in morajo uspešno delovati.

Hkrati pa morajo biti skupni doseženi rezultati opaznejši. V zvezi s tem Sodišče Komisiji priporoča, naj v svoje letno finančno poročilo Unije iz člena 318 Pogodbe o delovanju EU vključi več o evropski dodani vrednosti, ki jo prinaša proračun EU, in o napredku pri doseganju strateških ciljev strategije Evropa 2020.

Gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Izboljšanje finančnega poslovanja EU ne pomeni, da je treba izbirati med porabo denarja, upoštevanjem pravil in doseganjem rezultatov, ampak pomeni, da je treba doseči vse troje hkrati. Ta naloga bi bila lažja, če bi bilo proračun EU lažje upravljati, če bi bili cilji jasnejši, ureditve za porabo sredstev pa enostavnejše. To so ključna spoznanja iz proračunskega obdobja 2007–2013.

Upam, da letno poročilo Sodišča kaže, da je naša institucija trdno odločena, da bo Parlamentu, drugim institucijam in državam članicam pomagala, da bodo sredstva EU kar najbolje uporabili za doseganje takšnih rezultatov, kot jih državljanji upravičeno pričakujejo.

Hvala za Vašo pozornost.